

Żywnienie kliniczne

Wydział	Kierunek	Specjalność	Kod przedmiotu
Wydział Lekarski I	Dietetyka - Wydział Lekarski I	-	DietWLI/S/D/1/30

1. INFORMACJE OGÓLNE

Nazwa przedmiotu	Nazwa przedmiotu nadrzędnego/modułu	Rok akademicki	Rok studiów
Żywnienie kliniczne	-	2018 / 2019	Pierwszy
Semestr	Rok naboru	Profil kształcenia	Poziom studiów
1, 2	2018 / 2019	-	drugiego stopnia
Tryb studiów	Język wykładowy	Rodzaj przedmiotu	Koordinator przedmiotu
stacjonarne	polski	Zajęcia obowiązkowe	Bogdański Paweł dr hab. n.med.
Koordinator przedmiotu nadrzędnego/modułu	Osoba zaliczająca	Osoby prowadzące	
-	Bogdański Paweł dr hab. n.med.		

2. CELE KSZTAŁCENIA. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MODUŁU/PRZEDMIOTU

Przyswojenie wiedzy o potrzebach żywieniowych człowieka chorego oraz właściwym postępowaniu dietetycznego w wybranych sytuacjach klinicznych. Uzyskanie wiedzy w zakresie podstaw konstruowania prawidłowo zbilansowanej diety dla różnych grup populacji chorych. Zdobycie szczegółowych informacji i umiejętności z zakresu edukacji i racjonalizacji sposobu żywienia osób cierpiących na zaburzenia i choroby autoimmunologiczne, onkologiczne, endokrynologiczne i neurologiczne. Wdrożenie metod i narzędzi służących do oceny stanu odżywienia tych osób. Zastosowanie w praktyce metod służących do układania diet w wybranych jednostkach chorobowych.

3. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa wiedza dot. żywienia człowieka oraz klinicznego przebiegu omawianych chorób.

4. TREŚCI PROGRAMOWE

1. Wpływ hormonów podwzgórza, przysadki, tarczycy, przytarczyc, trzustki, nadnerczy i inkretyn na metabolizm węglowodanów, tłuszczów, białek i mikroelementów.
2. Żywnienie w chorobach podwzgórza i przysadki: moczówka prosta, niedoczynność przysadki.
3. Żywnienie w chorobach tarczycy: niedoczynność tarczycy, nadczynność tarczycy, choroba Hashimoto
4. Żywnienie w chorobach przytarczyc: nadczynność przytarczyc, niedoczynność przytarczyc, osteoporoza
5. Żywnienie w chorobach nadnerczy: niedoczynność kory nadnerczy, zespół Cushinga, zespół Conna, hipoadosteronizm, guz chromochłonny.
6. Autoimmunizacja i choroby autoimmunologiczne podstawowe pojęcia
7. Wprowadzenie do kliniki wybranych chorób autoimmunologicznych z uwzględnieniem problemów żywieniowych
8. Problemy z doбором diety w chorobach autoimmunologicznych
9. Zasady żywienia w wybranych chorobach autoimmunologicznych w oparciu o EBM
10. Suplementy diety czy zalecać, a jeżeli tak to jakie?
11. Wprowadzenie do onkologii. Epidemiologia nowotworów. Diagnostyka i metody leczenia. Charakterystyka najczęściej występujących nowotworów
12. Żywnienie w chorobie nowotworowej na różnych etapach leczenia (chemioterapia, radioterapia, leczenie około- i pooperacyjne). Zasady planowania terapii żywieniowej. Zaburzenia regulacji przyjmowania pokarmów.
13. Metody oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia. Niedożywienie i otyłość a przeżycia pacjentów onkologicznych.
14. Wsparcie żywieniowe w powikłaniach leczenia onkologicznego (zaparcia, biegunki, nudności, wymioty, dysfagia, zaburzenia smaku i węchu, zmęczenie, mucositis i enteritis, upośledzenie neurokognitywne).
15. Interakcje żywności z lekami stosowanymi w onkologii. Suplementy diety (fakty i mity). Medycyna naturalna (korzyści i zagrożenia dla pacjenta onkologicznego).
16. Ocena stanu i sposobu żywienia z wykorzystaniem różnych metod (A- antropometryczne, B- biochemiczne, C- kliniczne, D- sposobu żywienia). Analiza żywieniowych czynników ryzyka związanych z terapią onkologiczną. Interakcje żywności z lekiem.
17. Wprowadzenie do neurologii. Epidemiologia, diagnostyka i metody leczenia oraz charakterystyka najczęściej występujących chorób neurologicznych.
18. Prewencja wybranych chorób neurologicznych.
19. Żywnienie jako metoda wspierająca proces terapeutyczny wybranych chorób neurologicznych.

5. OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA MODUŁU/PREDMIOTU ORAZ WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

EFEKTY KSZTAŁCENIA PO ZAKOŃCZENIU ZAJĘĆ STUDENT OSIĄGNIĘ W ZAKRESIE:	Numer standardu kształcenia lub kierunkowego efektu kształcenia	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji	Sposób oceny/metoda weryfikacji zakładanych efektów kształcenia	Metody realizacji
WIEDZY				
Wykazuje znajomość zmian organicznych, czynnościowych i metabolicznych zachodzących w ustroju pod wpływem choroby i towarzyszących jej zaburzeń odżywiania.	W01	P7S_WG	egzamin , wykonanie zadania	ćwiczenia-C
Zna podstawy immunologii klinicznej oraz wzajemne związki występujące pomiędzy stanem odżywienia i stanem odporności ustroju.	W03	P7S_WG	wykonanie zadania , egzamin	seminaria
Zna zagadnienia dotyczące epidemiologii żywieniowej, potrafi analizować i wyjaśnić związki pomiędzy żywieniem a wskaźnikami stanu zdrowia, czynnikami ryzyka rozwoju choroby i występowaniem chorób.	W08	P7S_WG	egzamin	seminaria
Zna i wdraża w codziennej praktyce badania sposobu żywienia pojedynczych osób i grup i wykorzystuje je w planowaniu i korygowaniu żywienia.	W09	P7S_WG , P7S_WK	wykonanie zadania	seminaria
Zna zasady żywienia klinicznego obejmującego: żywienie dojelitowe z wykorzystaniem diet przemysłowych w zapobieganiu i leczeniu niedożywienia.	W10	P7S_WG	egzamin	seminaria
Zna podstawy żywienia pozajelitowego i może je prowadzić pod kierunkiem lekarza przeszkolonego w tym zakresie.	W11	P7S_WG	egzamin	seminaria
Potrafi zdefiniować i rozpoznać problemy żywieniowe pacjenta i uwzględnić je w planowaniu odpowiedniego postępowania dietetycznego.	W12	P7S_WG , P7S_WK	wykonanie zadania	seminaria
Zna, rozumie i potrafi wykorzystać w codziennej praktyce podstawy farmakologii i farmakoterapii żywieniowej oraz interakcji leków z żywnością oraz potrafi rozpoznać zagrożenia wynikające z tych interakcji.	W21	P7S_WG , P7S_WK	egzamin	seminaria
UMIEJĘTNOŚCI				
Potrafi zaplanować i poprowadzić edukację żywieniową indywidualną i grupową. Posiada rozbudowaną umiejętność przygotowania prac pisemnych i wystąpień ustnych dotyczących zagadnień związanych z poradnictwem dietetycznym i profilaktyką chorób żywieniowo-zależnych w języku polskim i obcym.	U01	P7S_UK	wykonanie zadania	ćwiczenia-C
Potrafi opracować jasne i zrozumiałe materiały edukacyjne dla pacjenta	U02	P7S_UW , P7S_UK	wykonanie zadania	ćwiczenia-C
Potrafi opracować jasne i zrozumiałe instrukcje dla personelu realizującego opiekę żywieniową.	U03	P7S_UW , P7S_UK	wykonanie zadania	ćwiczenia-C
Potrafi prowadzić dokumentację podejmowanych czynności zawodowych, chroni poufność i bezpieczeństwo prowadzonej dokumentacji podczas przechowywania, upowszechniania i niszczenia.	U04	P7S_UK	wykonanie zadania	ćwiczenia-C
Potrafi przeprowadzić wywiad żywieniowy i ocenić sposób żywienia osoby badanej w oparciu o odpowiednie kwestionariusze.	U05	P7S_UW , P7S_UK	wykonanie zadania	ćwiczenia-C

Potrafi prowadzić poradnictwo żywieniowe oraz zaplanować i prowadzić opiekę żywieniową nad pacjentami w szpitalu i zapobiegać niedożywieniu szpitalnemu.	U06	P7S_UW , P7S_UK	wykonanie zadania	ćwiczenia-C
Potrafi ocenić efektywność opieki żywieniowej w osiąganiu zamierzonych celów i modyfikować plan opieki żywieniowej w zależności od potrzeb	U07	P7S_UW , P7S_UK	wykonanie zadania	ćwiczenia-C
Potrafi zinterpretować wyniki podstawowych badań laboratoryjnych i wykorzystać je w planowaniu i monitorowaniu postępowania żywieniowego	U08	P7S_UW	wykonanie zadania	ćwiczenia-C
Potrafi, w oparciu o badania przesiewowe rozpoznać niedożywienie, przeprowadzić pełną ocenę stanu odżywienia i określić rodzaj oraz stopień niedożywienia.	U09	P7S_UW , P7S_UK	wykonanie zadania	ćwiczenia-C
Potrafi określić ryzyko niedożywienia szpitalnego i podjąć odpowiednie działania zapobiegawcze działając wspólnie z lekarzami i pielęgniarkami w ramach zespołu terapeutycznego zapewniającego opiekę żywieniową nad pacjentami.	U10	P7S_UW , P7S_UK	wykonanie zadania	ćwiczenia-C
Potrafi ustalić wskazania do wspomaganie i/lub/ leczenia żywieniowego z wykorzystaniem dostępnych w Polsce diet przemysłowych , suplementów diety i żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego w korygowaniu zaburzeń odżywiania.	U11	P7S_UW , P7S_UK	wykonanie zadania	ćwiczenia-C
Planuje żywienie w domu pacjentów wypisanych ze szpitala.	U12	P7S_UW	wykonanie zadania	ćwiczenia-C
Potrafi zaplanować i realizować kompleksowe postępowanie obejmujące żywienie, aktywność fizyczną i styl życia dla osób z nadwagą lub otyłością.	U13	P7S_UW , P7S_UK	wykonanie zadania	ćwiczenia-C
Zna zasady dietoprofilaktyki i potrafi zaplanować, dostosowane do wieku postępowanie dietetyczne w celu zapobiegania chorobom związanym z nieprawidłowym odżywianiem i brakiem aktywności fizycznej.	U21	P7S_UW , P7S_UK	wykonanie zadania	ćwiczenia-C
KOMPETENCJI				
Posiada świadomość ograniczeń swojej wiedzy i umiejętności. Wie kiedy skorzystać z porady innego specjalisty.	K01	P7S_KK	wykonanie zadania	samodzielna praca studenta
Kontynuuje naukę przez całe życie zawodowe w celu stałego uaktualniania wiedzy i umiejętności zawodowych.	K02	P7S_KR	wykonanie zadania	samodzielna praca studenta
Potrafi kierować zespołem i współpracować z przedstawicielami innych zawodów medycznych i pracownikami administracji w zespole przyjmując różne role w celu prowadzenia edukacji żywieniowej i profilaktyki chorób żywieniowo-zależnych w społeczności lokalnej.	K03	P7S_KK	wykonanie zadania	ćwiczenia-C
Potrafi kierować zespołem realizującym zadania w zakresie edukacji żywieniowej, oraz profilaktyki i leczenia chorób żywieniowozależnych.	K05	P7S_KK	wykonanie zadania	samodzielna praca studenta
Przestrzega tajemnicy zawodowej. Przestrzega praw pacjenta, w tym prawa do rzetelnej informacji na temat proponowanego postępowania żywieniowego.	K06	P7S_UO , P7S_KR	wykonanie zadania	ćwiczenia-C

6. METODY DYDAKTYCZNE I NAKŁAD PRACY STUDENTA

FORMA ZAJĘĆ	CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA				METODY DYDAKTYCZNE
	LICZBA GODZIN KONTAKTOWYCH	LICZBA GODZIN SAMODZIELNEJ PRACY STUDENTA	LICZBA GODZIN ELEARNING	PUNKTY ECTS	
SEMINARIA	46	40	0	3,00	odczyt konwersatoria
ĆWICZENIA-C	80	70	0	6,00	symulacje przypadki dyskusje obserwacje z wykorzystaniem komputera warsztaty
ŁĄCZNY NAKŁAD PRACY STUDENTA	126	110	0	9,00 / 9,00	

7. KRYTERIA OCENY

Weryfikacja efektów częściowych (zaliczenie modułu) - zaliczenie przez osobę odpowiedzialną za realizację poszczególnych modułów szczegółowych. Zaliczenie całego przedmiotu: egzamin- test jednokrotnego wyboru. Do zaliczenia przedmiotu konieczne jest uzyskanie co najmniej 60% prawidłowych odpowiedzi.

Ocena: < 60 % niedostateczny; 60 – 67 % dostateczny; 68 – 75 % dość dobry; 76 – 83 % dobry; 84 – 91 % ponad dobry; 92 – 100 % bardzo dobry.

8. LITERATURA PODSTAWOWA

1. Sobotka L **Podstawy żywienia klinicznego** , Scientifica, 2013.
2. Ciborowska H. **Dietetyka. Żywienie zdrowego i chorego człowieka** , PZWL, 2009.
3. Grzymisławski M., Gawęcki J **Żywienie człowieka zdrowego i chorego** , PWN, 2010.
4. WC RF **Food, Nutrition, Physical Activity, and the Prevention of Cancer: a Global Perspective.** , WCRF, 2008.
5. Kumar NB **Nutritional Management of Cancer Treatment Effects.** , Springer, 2012.
6. Marian M, Roberts S **Clinical Nutrition for Oncology Patients** , Jones and Bartlett Publishers, 2010.
7. Mirosława Gałęcka, **Dieta w chorobach autoimmunologicznych**, , PZWL, 2017.
8. A. Payne, H. Barker **Dietetyka i żywienie kliniczne** , Elsevier Urban & Partner, 2013.
9. Stanisław Kłęk i inni **Leczenie żywieniowe w neurologii – stanowisko interdyscyplinarnej grupy ekspertów** , Viamedica, 2017.
10. Piotr Gajewski, Andrzej Szczeklik **Interna Szczeklika** , MP Kraków, 2017.

9. LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

1. Pertkiewicz M, Korta T **Standardy żywienia pozajelitowego i żywienia dojelitowego.** , PZWL, 2005.
2. van Halteren H, Jatoi A. **Nutrition and Cancer.** , ESMO Press, 2016.
3. Mary Solomon **Autoimmune Disease Anti - Inflammatory Diet: Simple Steps To Lifetime Relief** , CreateSpace Independent Publishing Platform,, 2015.
4. Amy Myers **The Autoimmune Solution: Prevent and Reverse the Full Spectrum of Inflammatory Symptoms and Diseases** , HarperOne, 2017.

10. REGULAMIN ZAJĘĆ

Dodano w formie załącznika plikowego.

11. PLAN ORGANIZACJI ZAJĘĆ

Dodano w formie załącznika plikowego.

12. KOŁA NAUKOWE

ginekologia onkologiczna
Koło Naukowe przy Zakładzie Reumatologii i Immunologii Klinicznej
onkologia kliniczna
SKN Dietetyki Klinicznej

13. INFORMACJE KOŃCOWE

ul. Szamarzewskiego 84, 60-569 Poznań

14. SYSTEM OCENIANIA

OCENA LOKALNA	DEFINICJA LOKALNA	OCENA ECTS	DEFINICJA ECTS
5	bardzo dobry - znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje	A	celujący - wybitne osiągnięcia
4,5	ponad dobry - bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje	B	bardzo dobry - powyżej średniego standardu z pewnymi błędami
4	dobry - opanowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji na dobrym poziomie	C	dobry - generalnie solidna praca z szeregiem zauważalnych błędów
3,5	dość dobry - zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje, ale ze znacznymi niedociągnięciami	D	zadowalający - zadowalający, ale ze znaczącymi błędami
3	dostateczny - zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje z licznymi błędami	E	dostateczny - wyniki spełniają minimalne kryteria
2	niedostateczny - niezadowalające osiągnięcie wiedzy, umiejętności i kompetencji	FX,F	niedostateczny - podstawowe braki w opanowaniu materiału